Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Exodus 17, 1 - 7
Ochtenddienst

1. **Broeders en zusters,**
2. **Votum**
3. **Zegengroet**
4. **Zingen : Lied 434 : 1 - 3**
5. **Schuldbelijdenis door het zingen : Gezang 156 : 1 - 4**
6. **Genadeverkondiging met aansluitend het zingen van Gezang 160 : 1 en 2**
7. **Gebed voor om een zegen over de opening van Gods Woord**
8. **Schriftlezing : Psalm 81**
9. **Zingen : Psalm 81 : 3 - 5**
10. **Tekst : Exodus 17 : 1 - 7**
11. **Prediking**
12. **Zingen : Psalm 95 : 4 en 5**
13. **Lezing van de wet**
14. **Zingen : Psalm 19 : 5 en 6**
15. **Dankzegging en voorbede**
16. **Inzameling van de offergaven**
17. **Slotzang : Psalm 95 : 2 en 3**
18. **Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein
Jongens en meisjes, de meesten van jullie zullen waarschijnlijk binnenkort op vakantie gaan. Dan moet er van alles mee aan spullen. Kleding, zwembroeken en badpakken, handdoeken, slaapzakken en noem het allemaal maar op. Veel van die dingen worden in een koffer of tas gestopt op een plek waar je onderweg niet gelijk bij kunt. Anderen dingen daar moet je onderweg wel bij kunnen. Ook als je dagjes uit gaat. Welke dingen heb je onderweg nodig? Eten en drinken, hè. Dat is een van de belangrijkste zorgen van je ouders. Hebben we genoeg eten en drinken bij ons? En als je op je bestemming bent aangekomen dan zijn daar wel weer winkels om nieuw eten en drinken te kopen. En als het echt moet, kan dat ook nog wel ergens onderweg. Maar stel je voor dat je duizenden jaren eerder geboren was in Egypte. Als een kind van het volk Israël. En je bent net met je vader en moeder uit Egypte bevrijd. *[Sinaïwoestijn]* Met Mozes als jullie aanvoerder. Dan hadden jullie ongetwijfeld ook eten en drinken meegenomen voor onderweg. Maar hoe kun je genoeg eten en drinken meenemen voor onderweg? En denk je dat er in een woestijn veel eten en drinken te vinden is of te koop is? Dat is dus best een hele zorg.
Nu had de HERE al wel voor speciaal eten gezorgd. Als eten hadden ze het manna gekregen van de HERE. Dat konden ze 's morgen verzamelen. Dat was een hele zorg minder. Maar op een gegeven moment waren ze op een plek gekomen waar geen water is. 'Waar kunnen we het water vinden?' En nu wist niemand een antwoord. Want er was daar geen water. En dan breekt er min of meer paniek uit onder de mensen. We hebben water nodig. Want als we geen water hebben gaan we dood. En dus gaan de mensen naar Mozes toe. Want Mozes is de leider en die heeft ze overgehaald om Egypte te verlaten en naar het land te gaan dat God aan hun voorouders had beloofd. Maar ze zullen nooit in dat land aankomen als Mozes niet snel voor water zorgt. En de mensen staan tegen Mozes te schreeuwen: *[Frustratie]* 'Geef ons te drinken, geef ons water!' Maar, jongens en meisjes, kan Mozes daar eigenlijk wel voor zorgen? Mozes was ook maar een gewoon mens. En daar staan al die mensen tegen hem te schreeuwen. Dat zal niet leuk voor hem zijn geweest. Hij zal daar ook wel iets van onmacht bij hebben gevoeld. Misschien zelfs iets van angst, want later zegt hij tegen God dat hij het gevoel heeft dat er niet veel meer hoeft te gebeuren of de mensen zullen hem stenen gaan bekogelen. Hier zit Mozes echt niet op te wachten. Het was niet zijn idee geweest om leider te worden van dit volk. Het was ook

niet zijn idee geweest om het volk weg te leiden uit Egypte. De HERE had het hem opgedragen.

Wie zorgt er voor ons? Je ouders zorgen voor jullie, jongens en meisjes. Maar wie zorgt er voor je ouders? 'Die kunnen goed voor zichzelf zorgen', zul je misschien zeggen. Dat is voor een deel waar. Maar er zijn ook veel dingen die ze niet in de hand hebben. Ze kunnen hun werk verliezen doordat het slecht gaat met het bedrijf waar ze bij werken. Het kan slecht met een bedrijf gaan omdat het slecht gaat met de economie. Ze kunnen ziek worden. Er kan van alles gebeuren wat ook grote mensen niet in de hand hebben. Net als die vaders en moeders uit ons verhaal. Als er geen water te vinden is, dan kunnen ze dat ook niet aan kun kinderen geven. En als je je kinderen niet de gewone zorg kunt geven dat wordt je daar boos en verdrietig van. En dan gaan mensen kijken wie ze de schuld kunnen geven. *[God en economie]* Ze gaan schelden op allerlei mensen die slechte keuzes hebben gemaakt. Zoals op bankiers of op wereldleiders in onze tijd. Maar geloven we ook nog dat de HERE iets met deze dingen te maken heeft? En als we dat geloven, hoe gaan we daar dan mee om? Wat zeggen we tegen God? Dat is de grote vraag die in het verhaal van vanmorgen naar ons toekomt. Als we ernstig ziek zijn of als we tegenslag op tegenslag te verwerken krijgen, zeggen we dan net als het volk Israël: 'Is de HERE nu in ons midden of niet?'

[Thema] **Ik heb de boodschap van de tekst als volgt voor u samengevat: de HERE leert zijn volk opnieuw dat het op Hem moet vertrouwen.**

Is de HERE nu in ons midden of niet? Is die vraag wel eens bij u opgekomen? Als dat niet zo is, dan kan dat verschillende redenen hebben. De ergste reden zou zijn dat u de HERE geen plaats geeft in de gebeurtenissen in uw leven. Een andere reden kan zijn dat een weinig heel ingrijpende dingen hebt meegemaakt. Een andere reden kan zijn dat het voor u geen vraag is of de HERE bij u is. Dat u in een groot geloofsvertrouwen leeft. Wat heel mooi is. De vraag of God bij je is, is een vraag die we in andere bewoordingen ook in bepaalde Psalmen tegenkomen. Ik denk aan Psalm 77:

Zou de Heer voor eeuwig verstoten, zou Hij niet langer liefhebben?
Is zijn trouw voorgoed verdwenen, zijn woord voor eens en altijd verstomd?
Vergeet God genadig te zijn, verbergt zijn ontferming zich achter zijn troon?

Mag je God dergelijke vragen eigenlijk aan God stellen? Dat hangt ervan af. Wat het volk Israël in onze tekst deed was in ieder geval niet goed. Want het was geen open vraag van het volk. Het was een vraag waar een verwijt in zat. Het maakt veel verschil of je aan je vrouw vraagt of ze nog van je houdt. 'Houd je nog van me?' Dat vraag je dan omdat je graag wilt horen dat het zo is. Je vraagt bevestiging van datgene wat je in je hart wel weet. Maar als je vraagt: 'Houd je eigenlijk nog wel van me?' Dan zit in die vraag afstand. Dan geloof je niet in de liefde van die ander voor je en maak je haar verwijten. *[Geen verantwoording]* Je roept haar ter verantwoording. En dat is precies wat het volk van Israël deed. Ze vragen of de Heer in hun midden is of niet. En eigenlijk hebben ze de neiging om zelf negatief op die vraag te antwoorden. Want als God in hun midden was dan zou Hij toch voor water zorgen. Uit het ontbreken van water, hebben ze de conclusie getrokken dat God niet bij ze is. Want een goede God vervult toch de behoeften van zijn volk. Want dat is zijn taak.

Het volk van Israël riep God dus ter verantwoording. Vandaar dat Mozes ook zegt dat ze de HERE op de proef stellen. Wij mogen God wel vragen waarom of waartoe Hij bepaalde dingen in ons leven doet. Waarom zijn we ziek en worden we maar niet beter? Waarom breekt alles toch ieder bij mijn handen af? Waarom schenkt de HERE ons geen kinderen? Waarom heb ik geen levenspartner van de HERE ontvangen? Waarom moet ik van de HERE met een homoseksuele seksuele geaardheid leven? Maar we hebben niet het recht God op het matje te roepen. Dan gaan we ons boekje te buiten. Want Hij is onze God en wij zijn maar schepselen. Hij is de Heer en wij zijn zijn dienstknechten. Dienstknechten die wel door God met heel veel liefde worden omringd, maar die niet het recht hebben om Hem verwijten te maken en al helemaal niet om Hem ter verantwoording te roepen.

God had Israël op de proef gesteld. Zoals Hij dat al diverse malen had gedaan. Bijvoorbeeld toen ze uit Egypte waren weggetrokken, maar de Farao met zijn leger hen achtervolgde. Toen hadden ze ingeklemd gezeten tussen de Rietzee en het leger. Ze waren in Mara geweest en daar hadden ze het water niet kunnen drinken omdat het bitter was. Vervolgens hadden ze honger gekregen. En iedere keer had de HERE weer voor redding gezorgd. Hij had ze manna gegeven om te eten, het water bij Mara zoet gemaakt en een weg voor ze gebaand door de Rietzee. *[Beter weten]* Ze hadden het ondertussen toch moeten weten. Het was niet dat ze nog niets van de kracht van hun God hadden gezien.

En dan waren er ook nog de tien plagen in Egypte geweest. Maar nog hadden ze geen rust gevonden in het feit dat deze machtige God van hun voorvaders Abraham, Izaäk en Jacob nu hun God was en dat Hij voor hun zou zorgen. Ze vertrouwden liever voor hun leven liever op zichtbaar water en brood in de voorraadkast dan op de levende God in hun midden.

En hoe zit dan bij ons, broeders en zusters? Geloven wij zo in Gods liefde voor ons dat we geloven dat Hij werkelijk alles in ons leven laat meewerken ten goede? Geloven wij dat inderdaad geen haar van ons hoofd valt als Hij dat niet wil? Want het is wel heel belangrijk dat we dit geloven. Geloven in Gods goedheid is op zich niet zo heel moeilijk als alles goed gaat. Al zijn er dan veel mensen die gaan menen God niet nodig te hebben. *[Geloven wij?]* Maar geloven is de zekerheid van de dingen die je niet ziet. Zoals de Israëlieten geen water zagen, maar wel zagen dan hun kinderen en hun dieren dorst hadden. Die voelden dat hun lichamen ook zelf naar water verlangden, maar nergens water zagen. Wat doe je dan? Heb je dan nog zelfbeheersing en kun je dan op de HERE blijven vertrouwen? Israël eiste water van Mozes en maakte daarin God verwijten. Terwijl ze hadden moeten geloven dat de redding nabij was, omdat God in hun midden was en Hij toch steeds hun redding geweest. Zoals David dat onder woorden heeft gebracht in de beroemde Psalm 23. De Heer is mijn herder. Mij ontbreekt niets. Bizarre woorden ergens. Mij ontbreekt niets. Maar dat was zijn geloof. En is zijn gelovige voetsporen moeten wij verder gaan.

Betekent dit nu dat er geen toekomst is voor mensen die op een gegeven moment het geloof in Gods zorg en liefde zijn kwijt geraakt? Nee, zeker niet. Want ook al heeft het volk Israël bij Massa en Meriba zwaar gezondigd door de HERE ter verantwoording te roepen, de HERE heeft het volk niet laten vallen. Hij heeft ook Mozes niet laten vallen, want Hij gaf hem opdracht met een aantal van de oudsten voor het volk uit te gaan. Deze oudsten van het volk waren het waarschijnlijk ook geweest die namens het volk bij Mozes zijn komen klagen. Zij moesten het met eigen ogen en van dichtbij zien wat de HERE zou gaan doen. Zodat zij enerzijds beschaamd zouden zijn en anderzijds een volgende keer deze gebeurtenis bij het volk in herinnering zouden kunnen roepen. *[Toch water]* Want opnieuw zal de HERE laten zien dat ze in alle rust op hun God kunnen vertrouwen. Mozes moet de staf nemen waarmee hij op de Nijl heeft geslagen. Die staf was uiterlijk heel

gewoon. Een typische herdersstaf die Mozes al had toen hij de dieren van zijn schoonvader weidde. Toen Mozes tegen de HERE had gezegd dat het volk waarschijnlijk niet zouden willen geloven dat God aan hem verschenen was, toen heeft de HERE van deze staf een bijzondere staf gemaakt. Die staf was dus zijn geloofsbrief dat hij niet zomaar iemand was, maar dat hij een gezant van de HERE is. Dat heeft hij aan het volk laten zien. Dat heeft hij aan de Farao laten zien. Met die staf, waarin de HERE met Mozes meegaat, moet hij op de rots bij de Horeb slaan. Niet dat die slag van Mozes met die staf voor het water zal zorgen. Want de HERE zegt dat Hij bij die rots Mozes zal opwachten en dat het water zal stromen als hij op de rots slaat met zijn staf.

Zo zorgt de HERE voor zijn knecht Mozes en voor zijn hardleerse volk. Het volk wordt onderwezen in het vertrouwen van zijn God. En wat zal het volk blij zijn geweest toen het het water zag stromen. De glinstering ervan moet de harten harder hebben laten kloppen. En hopelijk hebben sommigen van het volk begrepen dat ze met de HERE in hun midden alles hebben wat ze nodig hebben. Ze hebben hopelijk ook gezien hoe groot de genade van de HERE is. *[Wanhoop niet]* De HERE die het volk in dit geval niet straft, maar het het water geeft waar het zo naar verlangt. Mocht u dus in wanhoop of verdriet ooit de HERE ter verantwoording hebt geroepen, wanhoop dus niet. Maar zie op uw Heer Jezus Christus. Hij heeft ook betaald voor verkeerde woorden die we tegenover God hebben gesproken. Is de Heer in uw midden? Ja, Hij is in onze midden. Ook als we dat niet zien of voelen? Wanhoop dus nooit, maar blijf vertrouwen op de liefde en macht van God.

Amen